

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 19 september 2008

Ö 1187-06

KLAGANDE

TF

Ombud: Advokat FR

MOTPARTER

1. A M P

2. S F P

Ställföreträdare för 1-2: B P

Ombud: Försäkringskassan, Utlandsärenden

Box 1164

621 22 Visby

SAKEN

Verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet
gentemot barn

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 20 februari 2006 i mål Ö 3318-05

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

T F har yrkat att ansökningen om verkställighet skall avslås.

A M P och S F P har bestritt ändring.

SKÄL

Genom den dom från Obergericht des Kantons Schaffhausen i Schweiz den 24 april 1992, som ansökan om verkställighet gäller, har T F förpliktats att utge underhållsbidrag för sina döttrar A M P och S F P. T F svarade inte i saken och infann sig inte till förhandling under handläggningen av målet.

T F har till stöd för sitt yrkande att ansökningen om verkställighet skall avslås anfört att han inte kan anses ha delgivits stämning med under- rättelse om det väsentliga innehållet i kärandens talan enligt föreskrifterna i Schweiz och att han inte heller givits tillräcklig tid att svara i saken.

A M P och S F P har anfört att förfarandet har gått korrekt till enligt föreskrifterna i Schweiz.

Enligt 4 § andra stycket lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet (erkännandelagen), som är tillämplig i detta fall, gäller avgörande mot utebliven svarande här i riket endast om stämning med underrättelse om det väsentliga innehållet i kärandens talan har delgivits svaranden enligt föreskrifterna i den stat, där avgörandet har meddelats, och denne med hänsyn till omständigheterna har haft tillräcklig tid för att svara i saken.

I den proposition som låg till grund för lagen diskuterades särskilt frågan i vad mån kungörelsedelgivning skulle vara godtagbar som delgivningsform (prop. 1975/76:98 s. 14). Departementschefen framhöll att, om den stat där avgörandet meddelats godkänner kungörelsedelgivning, sådan delgivningsform i princip skulle anses giltig. Vidare framhölls emellertid att svaranden måste ha fått en reell chans att gå i svaromål, varvid underströks att avsikten var att göra det möjligt att vägra godta fiktiva delgivningsformer. Fastän dessa uttalanden delvis är oklara, måste de uppfattas så att kungörelsedelgivning i och för sig är avsedd att godtas, under förutsättning att förfarandet står i överensstämmelse med domslandets lag och inte innefattar missbruk (jfr Walin m.fl., Föräldrabalken, s.VI:68 och NJA 2002 C 54). En sådan ordning får också anses förenlig med lagtexten och det allmänna syftet med den bakomliggande konventionen.

Av yttrande från Obergericht des Kantons Schaffhausen i målet framgår bl.a. följande. Underinstansen i målet, Kantonsgericht Schaffhausen, använde sig av kungörelsedelgivning med stöd av artikel 46 i civilprocessordningen för

kantonen Schaffhausen efter det att domstolen försökt delge T F föreläggande enligt artikel 45 avsnitt 3 i samma författning att inom 20 dagar från mottagandet av förelägandet ange en person med fullmakt att motta delgivning för sig i Schweiz. Delgivningsförsöket genomfördes på diplomatisk väg med hjälp av det svenska utrikesdepartementet men misslyckades. I svaret från Utrikesdepartementet angavs att det inte varit möjligt att delge T F, att han bodde i Thailand och att han planerade att stanna där i åtminstone ytterligare sex månader. Stämning mot T F med föreläggande att svara i målet inom 20 dagar från offentliggörandet publicerades därefter i kantonens officiella kungörelseorgan Amtsblatt. Samtidigt förelades han att inom 10 dagar från samma tidpunkt höra av sig till domstolens kansli samt informerades om att han där kunde erhålla en kopia av käromålet. Även ett flertal andra kallelser m.m. publicerades i Amtsblatt. Av utredningen får anses framgå att Kantonsgericht Schaffhausen följt föreskrifterna i kantonens civilprocessordning.

Kantonsgericht Schaffhausens kungörelser innehöll inte någon information om innehållet i kärandenas talan. Sådan information fanns emellertid i det skriftliga material som enligt kungörelserna fanns tillgängligt för T F hos rättens kansli. Med anledning härav aktualiseras frågan om föreskriften i 4 § andra stycket erkännandelagen skall förstås så att inte bara själva stämningen utan också kungörelsen skall innehålla upplysning om det väsentliga innehållet i kärandens talan.

Bestämmelsen i 4 § andra stycket erkännandelagen – liksom bestämmelsen i den underliggande konventionen – lämnar föreskrifter om innehållet i den handling som skall delges (stämning med underrättelse om det väsentliga innehållet i kändens talan). När det gäller formerna för delgivningen föreskriver bestämmelsen ingenting; den hänvisar till föreskrifterna i den nationella lagen. Bestämmelsen är generell och får antas i första hand ta sikte på sådana delgivningsformer som innebär att handlingen överbringas till den som söks för delgivning. Som förut anförts får dock även delgivning genom kungörelse anses vara godtagbar. Det är inte givet hur bestämmelsen skall tillämpas vid kungörelsedelgivning. Övervägande skäl får emellertid anses tala för att bestämmelsen skall förstås så att det är den handling som avses med delgivningen – och som normalt skall finnas att tillgå på rättens kansli – som måste innehålla underrättelsen om det väsentliga innehållet i kändens talan. Bestämmelsen föreskriver då ingenting om innehållet i kungörelsen utan den skall godtas, om den står i överensstämmelse med domstolslandets lag och inte innefattar missbruk.

Av det anförda framgår att T F skall anses ha blivit delgiven stämningen i målet genom kungörelsen. Han får med den utgångspunkten anses ha haft tillräcklig tid för att svara i saken.

Sedan underinstansen meddelat dom och domen överklagats av döttrarna använde sig även Obergericht des Kantons Schaffhausen av kungörelsedelgivning. Också detta förfarande måste anses godtagbart. Överinstansens dom har ostridigt delgivits T F på diplomatisk väg.

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**

2008-08-12

Mål nr
Ö 1187-06**SKILJAKTIG MENING**

Justitierådet Torgny Håstad är skiljaktig avseende motiveringen och anför:

”Stycket ”Bestämmelsen i 4 § - - - missbruk” borde lyda: Den närmast till hands liggande tolkningen av 4 § andra stycket erkännandelagen är att, vid kungörelsedelgivning, stämning med underrättelse om det väsentliga innehållet i kärandens talan skall tas in i kungörelsen (jfr 17 § delgivningslagen, 1970:428). För detta talar även att svaranden på rättens kansli måste kunna få tillgång till kärandens hela stämningsansökan, inte bara det huvudsakliga innehållet (jfr 42 kap. 5 § rättegångsbalken och 6 § delgivningslagen). Eftersom det emellertid normalt saknar betydelse – i de undantagsfall där svaranden alls uppmärksammar den i ett främmande land gjorda kungörelsen – om själva kungörelsen innehåller någon information om kärandens talan, bör avsaknaden av sådan information i kungörelsen inte anses utgöra ett sådant fel i förfarandet att delgivningen, oavsett vad som godtas i domslandet, skall underkännas.”